

# Modúl 7

## Ag Clárú Seanfhoirgneamh *Tuiscint a fháil ar sheanfhoirgnimh agus iad a chlárú*

### Comhtháthú agus Nascadh Curaclaim

Féach Treoirlínte an Mhúinteora (as Béarla amháin) le breis eolas a fháil



### OSIE Stair

**RANGANNA NAÍÓNÁN**

**SNÁITHE: MISE AGUS MO MHUINTIR**  
 Snáithaonad: Mo mhuintir

**RANG 1 & 2**

**SNÁITHE: MISE AGUS MO MHUINTIR**  
 Snáithaonad: Mo mhuintir  
 Snáithaonad: Nuair a bhí mo sheanaitheacha/  
 sheanmháithreacha óg

**SNÁITHE: Athrú agus leanúnachas**  
 Snáithaonad: Leanúnachas agus athrú sa gharthimpeallacht

**RANG 3 & 4**

**SNÁITHE: Staidéir Áitiúla**  
 Snáithaonad: Mo mhuintir  
 Snáithaonad: Áitribh  
 Snáithaonad: Mo scoil  
 Snáithaonad: Foirgnimh, láithreáin nó fothraigh i mo cheantar  
 Snáithaonad: Mo cheantar trí na haoiseanna

**SNÁITHE: Saol, sochaí, obair agus cultúr san am atá thart**  
 Snáithaonad: An saol san ochtú haois déag  
 Snáithaonad: An saol sa naoú haois déag

**SNÁITHE: Leanúnachas agus athrú le himeacht ama**  
 Snáithaonad: Áitribh agus tithe

**RANG 5 & 6**

**SNÁITHE: Staidéir Áitiúla**  
 Snáithaonad: Áitribh  
 Snáithaonad: Mo scoil  
 Snáithaonad: Foirgnimh, láithreáin nó fothraigh i mo cheantar  
 Snáithaonad: Mo cheantar trí na haoiseanna

**SNÁITHE: Saol, sochaí, obair agus cultúr san am atá thart**  
 Snáithaonad: An saol san ochtú haois déag  
 Snáithaonad: An saol sa naoú haois déag

**SNÁITHE: Tréimhsí athraithe agus coimhlinte**  
 Snáithaonad: An Réabhlóid Thionsclaíoch

**SNÁITHE: Leanúnachas agus athrú le himeacht ama**  
 Snáithaonad: Áitribh, forbairtí tithíochta agus uirbeacha  
 Snáithaonad: Litríocht, ealaín, ceardaíocht agus cultúr

**NASCADH**

**OSIE Tíreolaíocht**  
 - Imshaoil dhaonna  
 - Imshaoil nádúrtha  
 - Feasacht agus cúram imshaoil

**OSIE Eolaíocht**  
 - Fuinneamh agus fórsaí  
 - Ábhar  
 - Feasacht agus cúram imshaoil

**Matamaitic**  
 - Luathghníomhaíochtaí matamaiticiúla  
 - Uimhreas  
 - Cruth agus spás  
 - Sonraí  
 - Tomhais

**Gaeilge**  
 - Éisteacht  
 - Labhairt  
 - Scribhneoireacht  
 - Léitheoireacht

**COMHTHÁTHÚ**

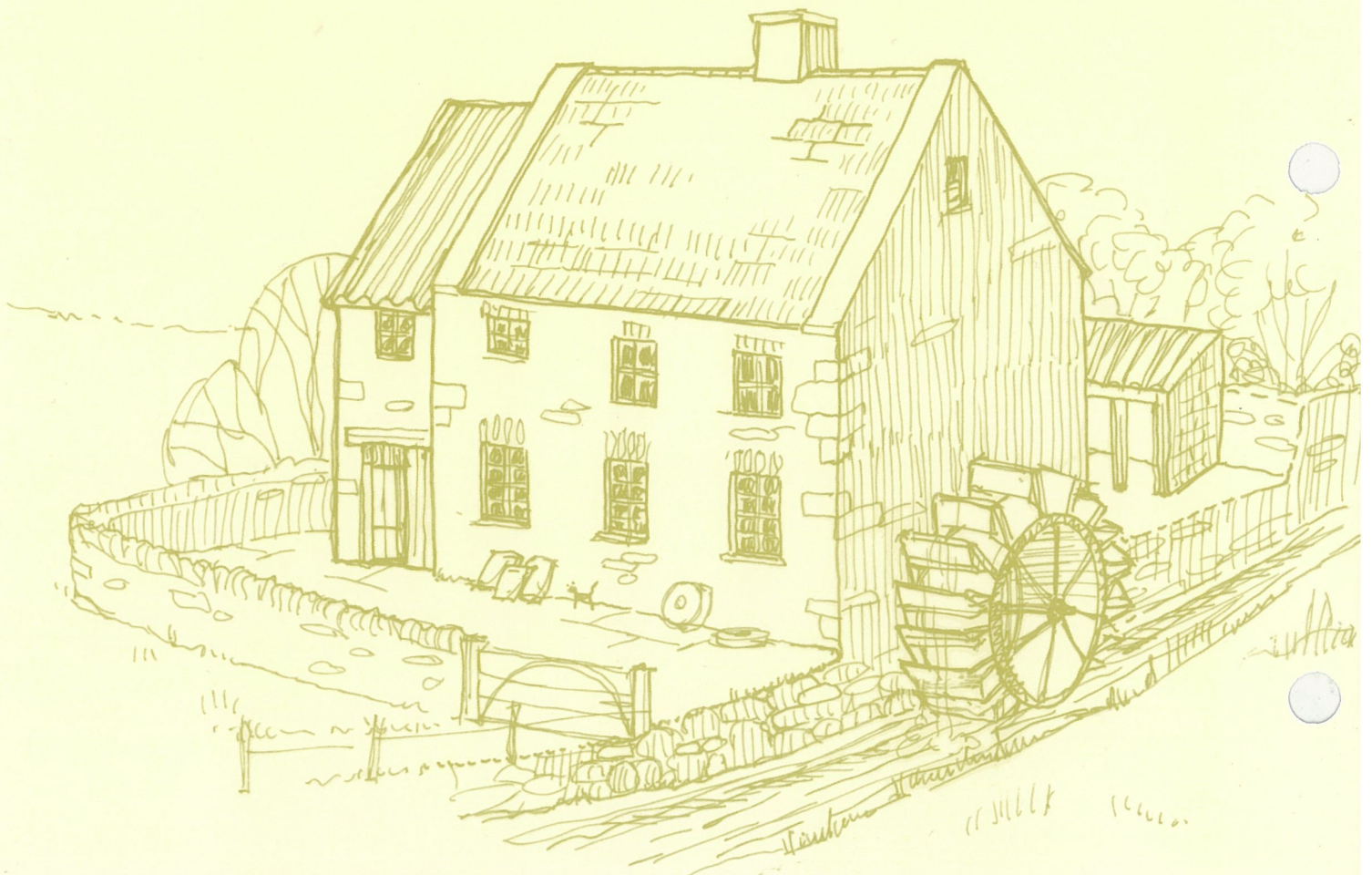
**Na hAmharcealaíona**  
 - Péint agus dath  
 - Líniocht  
 - Tógáil

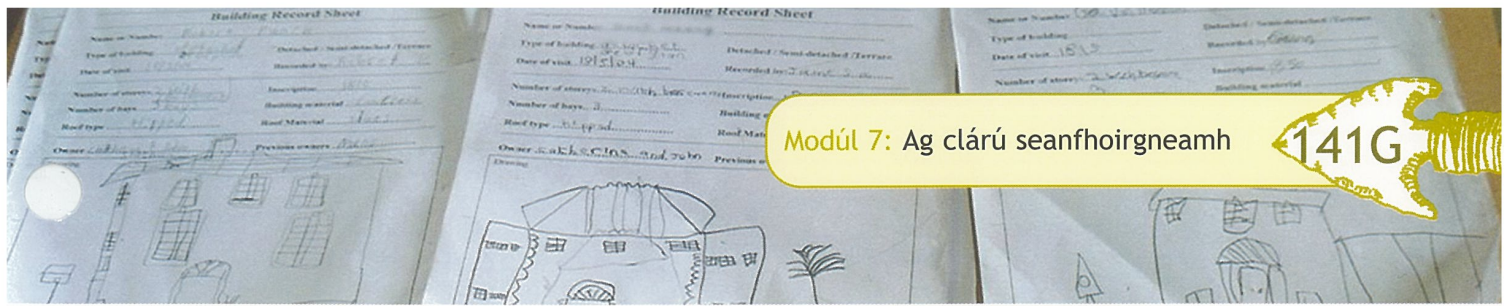
**OSPS**  
 - Mise agus daoine eile  
 - Mise agus an domhan mór

**English**  
 - Receptiveness to language  
 - Competence and confidence  
 - Developing cognitive abilities through language  
 - Emotional and imaginative development through language

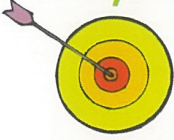
“Thaitín sé liom foghlaim  
faoi dhíonta agus faoi  
bhánna. D’fhoghlaim mé  
cuid mhór ag tarraingt  
léaráide den fhoirgneamh.”

Dalta Rang 5





## CUSPÓIR



Tuiscint níos fearr a fháil ar fhoirgnimh trí bhreathnóireacht agus chlárú.

## AOISGHRÚPA



Tá an modúl seo oiriúnach do gach rang leibhéal. Chun an modúl a láimhseáil i gceart do gach aoisghrúpa, féach Treoirínte an Mhúinteora (ar fáil as Béarla amháin).



## ÁBHAIR AGUS FEARAS



### Bileoga Oibre (BO)

- BO1 Cé mhéad stór?
- BO2 Cé mhéad bá?
- BO3 Cén sórt dín?
- BO4 Bá, stór agus díon
- BO5 Ainmnigh na gnéithe
- BO6 Taifead ar fhoirgneamh
- BO7 Críochnaigh an foirgneamh
- BO8 Conas mar a fheidhmíonn foirgnimh
- Peann luaidhe agus scriosán
- Clár fáiscthe

## ULLMHÚCHÁN

Foghlaimoidh na daltaí conas clárú bunúsach a dhéanamh ar fhoirgneamh maidir le méid, dath, ábhar tógála agus feidhm.

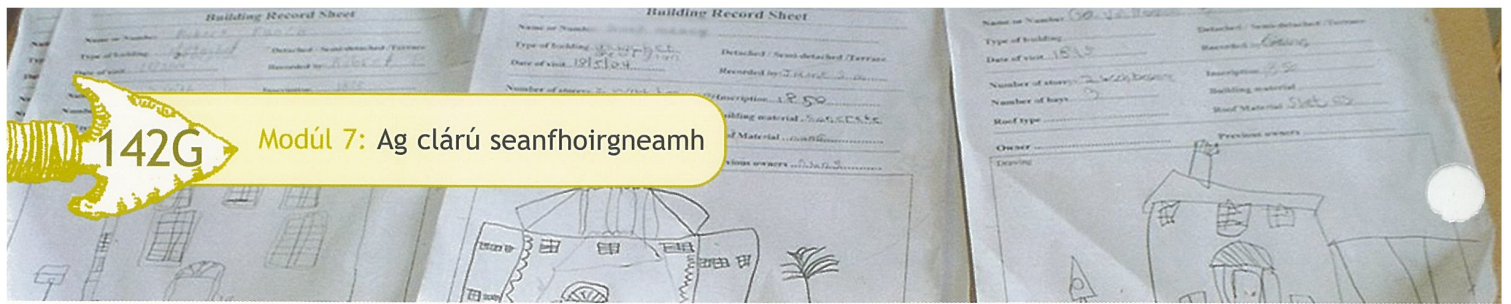
Pléigh sa seomra ranga conas cur síos a dhéanamh ar airde (BO1), leithead (BO2) agus ar dhíon foirgnimh (BO3). Tabharfaidh sé seo an stór focal bunúsach do na páistí chun cur síos a dhéanamh ar fhoirgnimh (BO4). Míniú téarmaí ailtireachta coitianta agus bain triail astu ag úsáid BO5. Bain triail as léaráid d'fhoirgneamh a tharraingt ar BO7.



**Nod:** Díon beannach - *gabled roof*. Díon gabhail éadain - *hipped roof*.

Is féidir foirgneamh a léamh díreach mar a léann tú leabhar.





142G

Modúl 7: Ag clárú seanfhoirgneamh

## Tosaimís!

### Suíomh a chruthú

Nuair atá cur amach ag na daltaí ar 'bhánna' (bays) agus ar 'stórtha' agus nuair is féidir leo cineálacha díonta a aithint is féidir leo cleachtadh a dheánamh ar a gcuid scileanna líníochta. Ina dhiaidh sin is féidir an 'Taifead ar fhoirgneamh' a dhéanamh (BO6).



**Nod:** Tabhair cleachtadh do na daltaí ar bhileog (BO6) a líonadh isteach ag úsáid na scoile nó ceann de na foirgnimh ar BO1 mar shampla.

### An Ghníomhaíocht

Tabhair na daltaí amach chuig foirgneamh (nó foirgnimh) áitiúil oiriúnach agus cláraigh an t-eolas ar BO6 - Taifead ar fhoirgneamh.

Féach Treoirínte an Mhúinteora, Modúl 9 chun treoirínte a fháil maidir le foirgnimh a tharraingt.



### Ghníomhaíocht Dheiridh

Iarr ar na daltaí cur síos a scríobh ar an bhfoirgneamh ag úsáid na sonraí a chláraigh siad ar BO6 - Taifead ar fhoirgneamh.

agus /nó

Bain úsáid as (BO8) 'Conas mar a Fheidhmíonn Foirgnimh' chun an dearadh agus a feidhm mbíonn ag foirgnimh éagsúla a phlé.

### Naisc Ghréasáin



Ailtireacht na hÉireann ar líne  
[www.irish-architecture.com](http://www.irish-architecture.com)

### Teacher's Log

"Ghlac na daltaí uilig páirt ag cuntas bánna, stórtha agus ag aithint díonta títhe. Bhí an-iontas orthu maidir leis na gnéithe éagsúla de na foirgnimh áitiúla nár thug siad faoi deara riamh".

Múinteoir Rang 4

### Téarmaí

- Bá (bánna)
- Stór (stórtha)
- Feidhm
- Dearadh
- Gabhal éadain
- Díon Beannach

Bí an-chúramach ar an tsráid.  
Ná téigh isteach i bhfoirgneamh dearóil (derelict) riamh. Cloígh leis an gcód slándála!

